

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

ע"ה.

עין משפט נר מצוה

מא א"מ פ"א מהלכות
פסולי מוקדשין הלכה
ל:ל
מב ב מ"י פ"א מהל
עונות וים הכפרים
הלכה ד:

רבינו הגנאל (המשך)
מפיק ליה מירי מעילה.
ואקשין נתי נמי דר' יוסי
בר' אלעזר סבירא ליה
דאמר דם א"פ שאין
בשר (בשלמים) [בשלמא]
בזבחים איכא דם, עומר
נמי איכא קומץ, לחם
הפנים נמי איכא בויכין,
אלא שתי הלחם איכא
טעמא, וכי תימא איכא
נמי להני מירי הבבין
לשמים ביום הכפרים, בין
זבחי שלמי ציבור והווי
להו [ארבעת] ואנן חמשה
תנן, ושניין אלא קסבר
ר' יוסי טומאה הותרה
היא בצבור, איני דסבר
ר' יוסי הותר היא בצבור.
והנתיא אחד זה ואחד זה
לשמש כל שבעה מכל
חטאות שהיו שם, פי'
[בין] כהן גדול שרוצה
לשמש ביום הכפרים, בין
כהן השורף את הפרה,
היו מוין עליהם כל שבעת
הימים שהיו מפרשין אותן
מכל אפר הפרות שהיו
שם שנעשו ממות משה
ועד אותו זמן, ואיסקנא
בחתלת סדרן רואה אני
יוסי טומאה דחיה בצבור
הוא דאית ליה, ואמרנן
אלא מחוורתא מתני' דלא
כר' יוסי, ירושלמי בין
למאן דאמר הלחם עיקר
בין למאן דאמר כבשים
עיקר ארבעה אינון ותנא
חש להון וקרינון חמשה,
ואקשין היכי קתני ר'
יוסי במילתא דפליגי ר'
אליעזר ור' יהושע זה
פוסל זה מכשיר ואמר
ר' יוסי רואה אני דברי זה
ודברי זה, [וכן] יש אמת
בשני דרכים הפכתישין
זה את זה, ופיקחין האי
דקאמר רואה אני לאו
משום דקא מודה להו,
אלא הכי קאמר, רואה אני
דברי ר' אליעזר בזבחים
ללובר טעמיה במנחות
טעמיה בזבחים, כי היכי
דפליגי בהאי פליגי בהאי
וכן ר' יהושע, ונדחה האי
שניתיא שדרן רואה אני
דברי ר' אליעזר בטעמא
דהא איתיא והצין מרצה
[ודברי ר' יהושע בצבור
ושרוף], איני והנתיא ר'
יוסי דאמר אין הצין מרצה
על אכילות ומפלו הוא
דפליגי על ר' אליעזר, היכי
קתני רואה אני דברי ר'
אליעזר במאן דפליגי עלה,
אלא רואה אני דברי ר'
אליעזר בצבור מאי טעמא
משום דטומאה הותר הוא
בצבור, והא ר' יוסי טומאה
דחיה היא שמעין ליה,
ותוב היכי ר' יהושע פליגי
עליה והא אוקימנא לעילא
דאפילו ר' יהושע מודה
בצבור דדם א"פ שאין
בשר ולפיקין איתוקמא
מתניתין כותיה.

הא לא קשיא הא ביחיד והא בציבור. פי' צקונטרס דסצירא לן
טומאה הותרה בציבור וקשה דה"ל למימר אלא קסבר רבי
יהושע טומאה הותרה בציבור דמסיק לעיל דקסבר אין מרצה על
אכילות ועוד היכי קאמר צקונטרס ניימא דלא כרבי יוסי דלמר אין הצין
מרצה על אכילות מהאי טעמא גופיה
דטומאה הותרה בציבור דאוקימנא
כרבי יהושע אתי נמי כר' יוסי

אלא לא קשיא כאן ביחיד כאן בציבור
נימא מתני' דלא כר' יוסי דתניא ר"א אומר
הצין מרצה על אכילות רבי יוסי אומר אין
הצין מרצה על אכילות קס"ד מוקדשין ר'
יוסי אין הצין מרצה על אכילות כר' יהושע
ס"ל דאמר בעינן תרתי נימא השתא מתני'
דלא כר' יוסי לא רבי יוסי כר"א ס"ל דאמר
דם אע"פ שאין בשר אי הכי למאי הלכתא
אין הצין מרצה על אכילות וליטעמך ר"א
דאמר הצין מרצה כיון דאמר דם אע"פ
שארין בשר הצין מרצה על אכילות למאי
הלכתא אלא למיקבעיה בפגול ולאפוקי
מידי מעילה קמפילגי רבי אליעזר סבר
מרצה ציץ עילויה ומשווי ליה כטהור וקבע
ליה בפגול ומפיק ליה מידי מעילה ור' יוסי
סבר לא מרצה ציץ עילויה ולא משווי ליה
כטהור ולא קבע ליה בפגול ולא מפיק ליה
מידי מעילה מתקוף לה רב מרי נהי נמי
דרבי יוסי סבר כר"א בשלמא זבחים איכא
דעומר נמי איכא קומץ לחם הפנים נמי
איכא בויכין אלא שתי הלחם מאי איכא
למימר וכו' לת לקרב עמהן (ה) היינו שלמי ציבור
א"כ הווי להו ארבעה ואנן חמשה תנן אלא
קסבר רבי יוסי טומאה הותרה בציבור והא
תניא אחד זה ואחד זה מוין עליו כל שבעה

מכל חטאות שהיו שם דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר אין מוין עליו אלא
שלישי ושבעתי בלבד ואי סלקא דעתך קסבר רבי יוסי טומאה הותרה
בציבור למה לי הוואה כלל אלא מחוורתא מתני' דלא כרבי יוסי א"ל רב
פפא לאב"י ורבי יוסי שטרא מזכי לבי תרי הוא דתניא א"ר יוסי רואה אני
את דברי רבי אליעזר בזבחים ודברי רבי יהושע בזבחים ודברי רבי אליעזר
במנחות ודברי רבי יהושע במנחות דברי רבי אליעזר בזבחים שהיה אומר
דם אע"פ שאין בשר דברי רבי יהושע בזבחים שהיה אומר אם אין דם אין
בשר אם אין בשר אין דם דברי רבי אליעזר במנחות שהיה אומר קומץ
אע"פ שאין שם שירים ודברי רבי יהושע במנחות שהיה אומר אם אין
שם שירים אין קומץ אם אין קומץ אין שירים א"ל מסתברא קאמר כי קאי
בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי במנחות קאי
במנחות אמר מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים א"ל
התינח כי קאי בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי
במנחות דעיקר קראי כי כתיבי בזבחים כתיבי אלא כי קאי במנחות ואמר
מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים והא עיקר קראי
בזבחים הוא דכתיבי אלא לא קשיא רואה אני את דברי ר' אליעזר בנטמא
ודברי רבי יהושע באבוד ושרוף בנטמא מ"ט משום דמרצי ציץ הא שמעת
ליה לרבי יוסי דאמר אין הצין מרצה על אכילות אלא לא קשיא רואה אני
את דברי רבי אליעזר בציבור רואה אני את דברי רבי יהושע ביחיד בציבור
מ"ט משום דטומאה הותרה בציבור דהא דשמעת ליה לר' יוסי דאמר טומאה
דחיה היא בציבור ועוד אי בציבור רבי אליעזר מכשיר ולא רבי יהושע
הא

אחד זה ואחד זה. אחד כהן השורף את הפרה ואחד כהן גדול ציום הכפרים
שטעוין פרישה שבעת ימים: מכל הטאות. מכל אפרי הפרות שהיו צקונטרס ששאר פרה של משה לא כלתה: כל שבעה. צ"ק דיומא
[ה]: מפרש טעמא צראשון לפרישתו שמה היום שלישי לטומאתו שמה היום ג' ימים שניטמא צמת וחששא צעלמא היא ומעלה וכן שני שמה
שלישי ושלישי שמה שלישי (ו) ואינן מספקין כל חד וחד צו' לטומאה: הוואה למא לי. הא קרבן דיום הכפרים דציבור הוא ודומה
טומאה אלא ש"מ צקושי נדחית טומאה קרבנות ובעי ריזוי צין, וכיון דלא מרצי אכילות לא מיתוקס שמי הלחם דמתניתין כרבי יוסי
ואפילו סצירא ליה דצחאל סגיא דהא אפילו חדא ליכא: שטרא מזכי לבי פרי הוא. צתמיה. כלומר מי ראה שטר שמוכה את התבוע ואת
התבוע דקאמר רבי יוסי רואה אני את דברי שניהן: מספצרא קאמר. מספצרא דפליגי צתרייהו קאמר: עיקר קראי. ועשית עולותיהן: ו:
בזבחים פסיו. ובמנחות לא כתיבי ואיטרין לאשמעי' דאפיה פליגי במנחות: ועוד צצבור ר' אליעזר הוא דמכשיר ולא ר' יהושע: תתמיה:
אלא

ביחיד. לכתחלה פסולה ואם זרק הורגה ומתני' צצבור צאין
לכתחלה דטומאת ציבור הוא צהימר: לימא מתני' דלא כר' יוסי.
דכיון דל"ר יוסי צעין תרתי דמפרש ואזיל מדקאמר רבי יוסי
אין הצין מרצה על אכילות ש"מ כרבי יהושע סצירא ליה דצעי
תרתי ואשמעינן הכא דניטמא צצר
לא מהני ליה צין למהוי כי צצר
קיים לזרוק את הדם דלא לא צעי
מתני' ריזוי צין אכילות למה לי הא
צלאו אכילות נמי מיתכשר וזיקת
דם: כרבי אליעזר ס"ל. דצחאל
סגיא ולקמן פריך שמי הלחם אפילו
חדא ליכא: למאי אין הצין מרצה
על אכילות. למאי מיצעי לן ריזוי
צין דידהו אלא על כרחין לרבי
אליעזר ריזוי דצין דאכילות לאו
לאצטורי וזיקת מיצעי לן לאפוקי
בעלים דצלאו אכילות נמי מיתכשר
אלא לאכילות גופייהו מיצעי לן:
למיקבעיהו צפוגול דקייזל אס יש
פסול אחר צקרנן שחישב צו מחשבת
פגול אינו נקצב צפוגול להחמיצ
כרת על אכילות דלמר מר ירצה
כצראת כשר כך צראת פגול
צמסכת מנחות (דף טו: ט'): ולאפוקי.
להאי צצר מידי מעילה דצקדשי
קדשים וזיקתן משוי צצטרן שעת
היתר לכהנים ותו לא קדשי (ה) מיקרו
ונפקין מידי מעילה: ומשווי לבי טהור.
ואע"ג דלסור אלוכלו צטומאה מיהו
כלל שאר מוין הוי כי טהור ומנהיג
ליה וזיקת למיקבעיה צפוגול כ': ורבי
יוסי סבר. נהי דזיקת כשירה היא
להוציא את הצעלים ידי נדון דלא
צעין תרתי מיהו להאי צצר לא מהני
צין למהוי הן וזיקת מהני ליה
למיקבעיה צפוגול ולאפוקי מידי
מעילה: צצלאו זבחים. איכא
עלין דמרצי צין עלייהו ואיכא תרתי:
עומר נמי דאיכא קומץ. דמרצי צין
עליה וחדא מיהא איכא: וכלחם הפנים
איכא צויוין. שמתירין את הלחם
קקומן למנחה דכתיב ציה (ויקרא כד)
והיתה ללחם לאזכרה: צויוים. לצונה
של לחם הפנים וכתיב צקומץ (שס ז)
הקטיר דכתיב את אזכרהו וצין מרצי
עלייהו דהא עולים נניחו: אלא שמי
הלחם. דכולה אכילות ורבי יוסי אין
הצין מרצה על אכילות קאמר מאי
איכא למימר: ובי סימא. הא דקתני
מתני' שמי הלחם צאין צטומאה
לאן צשתי הלחם הצאות צפני
עלמנ כגון שאלת היו כל כששים
לדמרין במנחות (דף מה): דצאין
צפני עלמנ וצנהו לא קאמר מתני'
דליתו צטומאה אלא צצאו עס
הכששים ומשום הלחם הקריצין
עממן שחיתתן מקדשת את הלחם
וזיקת דמות צתמא מוין קאמר
מתניתין צצאות צטומאה מוין דצין
מרצי עלייהו: הוואה צצבור. ולא

הגהות הב"ח
(א) גבי ו"כ"ת לקרי עממן
הי ניהו שלמי צבור:
(ב) רש"י ד"ה כל שבעה
צפ"ק דיומא דף ה'
מפרש ובי שמה שלישי
ורביעי לא בעי וזיקת
ואינן מספקין:
מוסף רש"י
אין הצין מרצה על
אכילות. על טומאה
שנעצ צצצר ובשירי מנחה
הנחלים, אלא על טומאת
הדם וקמלים (עיר לז: טו)
לפי נקט אכילות, דאזולין
כ"ע מודו דצין מרצה,
דקמי צצצר מ"כ ורצה
לו לצצר דדם, דלמי צצצר
(ויקרא ז) כי הדם הוא
נפס יכפר, אין לו אלא
צצצר טומא מוין מ"ל
(שמות טז) ועש אהן
וגו' והוא צצצר קמייר
דכתיב לצרון ללם, והכא
מכוי ונצלה, מה הכא דם
אף הדם דם, ואין לי
אלא דם, מוין לרבות כל
השולים, מ"ל לכל מנחה.
קדשים וגי' (מנחות כה).
אחד זה ואחד זה.
כהן דיום הכפרים וכהן
דפרה, מוין עליו כל
שבעה. ימי השפעה,
מכל חטאות שהיו שם.
מכל פרה ופרה היו נותנין
קת ממשנתן מן האכיל
מתן, קן שמינו שחיתת
פרה (פ"ג מ"ח) ואי
שמעתי אפר פרה של משה
לא כלל (ויחא ד:).

מוסף תוספות
א. על ידו ריזוי צין. מוס'
אשן.

רבינו הגנאל
אלא לא קשיא כי קתני
דברי ר' יהושע תרתי
קרבן יחיד אבל קרבן
צבור הוא ובמנחות אינו
צבור סגי ליה, ומתני' קרבן
צבור הוא ובמנחות קרבן
יחיד, ואינן למימר קרבן
דלא כר' יוסי דתני אין
הצין מרצה על אכילות
ור' יוסי סבר לה כר'
יהושע דאמר תרתי בעינן.
דוחינן לא לעולם ר' יוסי
בהא כר' אליעזר סבירא
ליה דאמר דם א"פ שאין
בשר והאי דקא מילגי
בצין מרצה על אכילות
בהא פליגי, ר' אליעזר סבר
הצין מרצה על אכילות
וכיון דמרצי לאכילה הוא
דקאי (הטהור) [בשלה]
חשוב הוא ואי חשיב עליה
למכילה חוץ לזמנו איצ'
דהוא טמא קבעה ליה
מחשבתו בפגול, ואי איכל
ליה מקדש לאו בר מעילה
הוא דאכילה מעליה היא.
ור' יוסי סבר לא מרצה
צין וקא מיה ליה טהור
ולא קבע שמי בפגול ולא